

जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण)
मधील जिल्हा योजनांना योजना
आराखडयात निधी ठेवणे व निधी
वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग
शासन परिपत्रक क्र. डिएपी- १०१६/प्र.क्र.४७/ का. १४८१,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२,
दि. १९ मार्च, २०१६.

वाचा:- (१) शासनपत्र, नियोजन विभाग, क्र. कोंविका-१०१३/ प्र.क्र. १३/ का. १४८१, दि. २/३/२०१०,
दि. ३/४/२०१०, दि. ११/१०/२०१०, दि. १९/१०/२०१०, दि. २५/१०/२०१०,
दि. २/११/२०१०.

(२) मा. मुख्य सचिव, यांचे अर्धशासकिय पत्र क्र. डिएपी- १०१०/प्र.क्र. २४१/का. १४८१,
दि. १०/१/२०११.

(३) अपर मुख्य सचिव (नियोजन) यांचे अर्धशासकिय पत्र क्र. डिएपी-१०१४/ प्र.क्र. १३७/ का.
१४८१, दि. १२/६/२०१४.

(४) शासनपत्र, नियोजन विभाग, क्र. डिएपी-१०१४/ प्र.क्र. १३७/ का. १४८१, दि. १/७/२०१४ व
१८/१०/२०१५.

(५) शासन परिपत्रक, नियोजन विभाग, क्र. डिएपी- १०१५/ प्र.क्र. १४८/ का. १४८१,
दि. १३ ऑगस्ट, २०१५.

(६) शासनपत्र, नियोजन विभाग, क्र. डिएपी-१०१५/ प्र.क्र. ३०३/ का. १४८१,
दि. ०२ डिसेंबर, २०१५.

(७) शासनपत्र, नियोजन विभाग, क्र. डिएपी-१०१५/ प्र.क्र. ३०४/ का. १४८१,
दि. १६ डिसेंबर, २०१५.

परिपत्रक

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र जिल्हा नियोजन समिती (रचना व कामे), अधिनियम, १९९८ मधील तरतूदीनुसार राज्यात प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हा नियोजन समिती गठीत करण्यात आल्या आहेत. परिणामी सन २००८-०९, पासुन जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) चे कामकाज नियोजन विभागाकडे देण्यात आले. सन २००८-०९ पूर्वी जिल्हा योजनांचे कामकाज संबंधीत प्रशासकिय विभागांव्यारे हाताळण्यात येत होते. सन २००८-०९ मध्ये विविध विभागांच्या एकुण ४७२ जिल्हा योजना होत्या. त्यामुळे जिल्हास्तरीय योजनांचा आढावा घेऊन, काही योजनांचे एकत्रिकरण, काही राज्य योजनांचे राज्य स्तरावरून जिल्हा स्तरावर हस्तांतरण, १ लाखापेक्षा कमी नियतव्ययाच्या योजना व कालबाह्य योजना वगळणे इत्यादी कार्यवाही करण्यात आली. तसेच एकत्रिकरण केलेल्या योजनांच्या उद्यीष्टांमध्ये वाढ करण्यात आली. यामुळे जिल्हा योजनांची संख्या १४७ योजना इतकी मर्यादीत झाली. सदर जिल्हा योजनांची यादी या विभागाचे पत्र क्रमांक जिवायो-१००९/प्र.क. २१३/ का. १४८१, दि. ३०/१२/२००९ च्या पत्रान्वये निर्गमित करण्यात आली असुन दरवर्षी अनुषंगीक बदलानुसार जिल्हा वार्षिक योजनेतील जिल्हास्तरीय

योजनांची यादी नियोजन विभागाक्वारे निर्गमित करण्यात येते. त्यानुसार जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण), सन २०१६-१७ अंतर्गत राबवावयाच्या १५३ जिल्हा योजनांची यादी संदर्भ क्र. (७) येथील दि. १६/१२/२०१५ च्या पत्रान्वये निर्गमित केली आहे. तथापि, जिल्हा योजनांच्या यादीतील काही जिल्हास्तरीय योजनांच्या अंमलबजावणी व मार्गदर्शक सूचनांचे धोरणात्मक शासन निर्णय योजनेच्या संबंधित प्रशासकिय विभागाने निर्गमित केलेले नसतानाही संबंधित योजनेसाठी योजना आराखडयात नियतव्यय ठेवण्यात येतो व ठेवलेला असा निधी यंत्रणांना वितरीत करण्यात येतो व तो खर्च करण्यात येतो. सदरची बाब ही वित्तिय अनियमितता आहे. जिल्हास्तरीय योजनांच्या मार्गदर्शक सूचनांचे शासन निर्णय निर्गमित करण्याबाबत योजनेच्या संबंधित प्रशासकिय विभागांना संदर्भ क्र. (१ ते ४) येथील विविध शासनपत्रे व अर्धशासकिय पत्रान्वये वेळोवेळी कळविण्यात आले आहे. तथापि, अद्यापही अनेक प्रशासकिय विभागांनी त्यांच्याशी संबंधित ब-याचशा जिल्हास्तरीय योजनांच्या मार्गदर्शक सूचनांचे शासन निर्णय निर्गमित केलेले नाहीत असे शासनाच्या निर्दर्शनास आले आहे. यास्तव, या संदर्भात स्वयंस्पष्ट सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

२. वरील पार्श्वभूमीवर, जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) अंतर्गत राबविण्यात येत असलेल्या जिल्हास्तरीय योजनांच्या बाबत खालीलप्रमाणे सूचना निर्गमित करण्यात येत असुन त्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे असे शासनाचे आदेश आहेत.

(१) जिल्हास्तरीय योजनांच्या यादीतील ज्या जिल्हास्तरीय योजनांच्या अंमलबजावणी बाबत मार्गदर्शक सूचनांचे धोरणात्मक शासन निर्णय योजनेच्या संबंधित प्रशासकिय विभागाने अद्यापपर्यंत निर्गमित केलेले नाहीत, अशा योजनांसाठी वार्षिक योजना आराखडयात नियतव्यय ठेवण्यात येऊ नये व जिल्हा नियोजन समितीने नियतव्यय ठेवला असला तरी त्या योजनेस किंवा योजनेतील कामांना प्रशासकिय मान्यता देऊ नये व निधी वितरण करण्यात येऊ नये.

(२) तसेच जिल्हयाचा जिल्हा वार्षिक योजना आराखडा तयार करण्याची कार्यवाही चालु केल्यावर कार्यान्वयन यंत्रणेने संबंधित योजनेसाठी निधी मागणीचा प्रस्ताव जिल्हा नियोजन समिती कार्यालयास सादर करताना त्या प्रस्तावासोबत संबंधित योजनेतील कामांची यादी, योजनेचा मार्गदर्शक सूचनांचा धोरणात्मक शासन निर्णय इत्यादी सादर करणे बंधनकारक आहे. सदर माहीतीशिवाय जिल्हा नियोजन समिती कार्यालयाने यंत्रणेचे प्रस्ताव स्विकारू नयेत.

(३) जिल्हास्तरीय योजनेतील कामांच्या यादी शिवाय व त्या यादीस जिल्हा नियोजन समितीच्या मान्यतेशिवाय संबंधित जिल्हा योजनेचा जिल्हयाच्या जिल्हा वार्षिक योजना आराखडयात योजनेचा समावेश करण्यात येऊ नये. या बाबत जिल्हयातील सर्व यंत्रणांना जिल्हा नियोजन समिती कार्यालयाने मुदत विहित करावी व तशी स्पष्ट कल्पना संबंधित यंत्रणांना पुरेशी आगाऊ देण्यात यावी.

(४) स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी प्रशासकिय मान्यता दिलेल्या कामांना जिल्हा नियोजन समितीकडून निधी वितरण करण्यापूर्वी त्या कामांच्या प्रशासकिय मान्यता आदेशाची, तांत्रिक मान्यता आदेशाची तसेच अन्य तांत्रिक बाबींची (कामांचे अंदाजपक व नकाशे, आराखडयातील कामांची मान्य यादी इ.) आवश्यक ती छाननी व खातरजमा करण्यात यावी.

(५) केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या राज्य हिश्याची तरतूद जिल्हा वार्षिक योजनेत ठेवण्यात येत असल्याने, केंद्र व राज्य हिश्याच्या प्रमाणाबाबत योजनेच्या संबंधित प्रशासकिय विभागाने आदेश निर्गमित करणे आवश्यक असुन तसे आदेश निर्गमित झाले असल्याची खातरजमा जिल्हा नियोजन समिती कार्यालयाने करावी व त्यानुसार राज्य हिश्याची तरतूद जिल्ह्याच्या जिल्हा वार्षिक योजना आराखडयात ठेवण्यात यावी.

(६) केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या प्राप्त केंद्र हिश्याच्या प्रमाणात राज्य हिश्याची तरतूद वितरीत करण्यात यावी.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०३१८११५२५७५११६ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(गो. पु. थत्ते)

कार्यासन अधिकारी, नियोजन विभाग.

प्रति,

- (१) मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- (२) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मुख्यमंत्री यांचे सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई. ३२
- (३) मा. मंत्री (नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, , मंत्रालय, मुंबई. ३२.
- (४) सर्व मा. मंत्री/मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
- (५) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई. ३२.
- (६) सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.- ३२.
- (७) सर्व विभागीय आयुक्त,
- (८) जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव (सर्व), जिल्हा नियोजन समिती (सर्व जिल्हे)
- (९) संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.
- (१०) सर्व सह/ उपसचिव , नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई. ३२.
- (११) सर्व उपायुक्त (नियोजन), विभागीय आयुक्त कार्यालये.
- (१२) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- (१३) जिल्हा नियोजन अधिकारी (सर्व), जिल्हा नियोजन समिती (सर्व जिल्हे)
- (१४) कक्ष अधिकारी, का. १४८१- अ, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई. ३२.
- (१५) निवड नस्ती, क. १४८१, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.